

การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้เชิงบวกเพื่อพัฒนาความมั่นใจในตนเองของเด็กปฐมวัย

CREATING A POSITIVE LEARNING ENVIRONMENT TO DEVELOP SELF-CONFIDENCE IN EARLY CHILDHOOD

กมลวรรณ สุคะโต | **Kamonwan Sukato** | ORCID ID: 0009-0000-8530-2769

คณะครุศาสตร์และการพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ ประเทศไทย | Faculty of Education and Human Development Chaiyaphum Rajabhat University, Chaiyaphum Province, Thailand
E-mail: chan_cpru@hotmail.com

ทิพย์อักษร พุทธสริน | **Thipaugson Puttasarin** | ORCID ID: 0009-0003-0514-7669

คณะครุศาสตร์และการพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ ประเทศไทย | Faculty of Education and Human Development Chaiyaphum Rajabhat University, Chaiyaphum Province, Thailand
Corresponding Author E-mail: thipaugson.ru@cpru.ac.th

กนกอร สังข์จันทร์ | **Ganokon Sangchan** | ORCID ID: 0009-0000-7841-0657

คณะครุศาสตร์และการพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ ประเทศไทย | Faculty of Education and Human Development Chaiyaphum Rajabhat University, Chaiyaphum Province, Thailand
E-mail: kawinuk2521@gmail.com

Received: (January 3, 2026); Revised: (February 15, 2026); Accepted: (February 15, 2026)

Citation:

กมลวรรณ สุคะโต, ทิพย์อักษร พุทธสริน, กนกอร สังข์จันทร์. (2569). การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้เชิงบวกเพื่อพัฒนาความมั่นใจในตนเองของเด็กปฐมวัย วารสารวิจัยและนวัตกรรมเพื่อความยั่งยืน, 3(4), 18-31.

Sukato,K., Puttasarin,T., & Sangchan,G. (2026). Creating a Positive Learning Environment to Develop Self-Confidence in Early Childhood. *Journal of Research and Innovation for Sustainability*, 3(4), 18-31.

ABSTRACT

This research on creating a positive learning atmosphere to develop self-confidence in early childhood children aimed to study the effects of creating a positive learning atmosphere on developing self-confidence in early childhood children. The sample group consisted of 16 preschool children (both boys and girls), aged 3–4 years, studying in Kindergarten 2, Semester 1, Academic Year 2025, at the Demonstration School, Early Childhood Department, Faculty of Education and Human Development, from 1 classroom. The sample was selected using purposive sampling. The research instruments included 24 positive learning experience plans and an observation form for assessing children's self-confidence behavior. The study followed a semi-experimental research design, specifically the One-Group Pretest-Posttest Design. Data were analyzed using mean and standard deviation.

The results showed that before the experiment, the overall mean score of the three assessment areas ($M=1.53$, $SD=0.50$) was low, and after the experiment, the mean score ($M=2.51$, $SD=0.49$) was high. Consistent with the hypothesis, early childhood who received positive learning experiences had higher self-confidence in early childhood behavior. In conclusion, this research proved that creating a positive learning atmosphere can effectively develop self-confidence in early childhood through organizing systematic activities, using appropriate learning principles, and creating a psychologically safe environment. The research results were consistent with the hypothesis, with children developing increased self-confidence in all areas, which will serve as an important foundation for future learning and development.

Keywords: Early Childhood; Creating a Positive Learning Environment; Self-Confidence

บทคัดย่อ

การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้เชิงบวกเพื่อพัฒนาความมั่นใจในตนเองของเด็กปฐมวัย ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้เชิงบวกเพื่อพัฒนาความมั่นใจในตนเองของเด็กปฐมวัย กลุ่มตัวอย่าง คือ เด็กปฐมวัยชาย - หญิง อายุระหว่าง 3-4 ปี กำลังศึกษาระดับชั้นอนุบาล 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568 โรงเรียนสาธิต แผนกปฐมวัย คณะครู ศึกษาศาสตร์และการพัฒนามนุษย์ จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 16 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เชิงบวก จำนวน 24 แผน และแบบสังเกตพฤติกรรมความมั่นใจในตนเองของเด็กปฐมวัย ดำเนินการทดลองเป็นตามแบบแผนการทดลอง (The One-Group Pretest-Posttest Design) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า ก่อนการทดลองผลรวมค่าเฉลี่ยผลประเมินทั้ง 3 ด้าน ค่าเฉลี่ย ($M=1.53$, $S.D=0.50$) อยู่ในระดับน้อย และหลังการทดลองมีค่าเฉลี่ย ($M=2.51$, $SD=0.49$) อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับสมมุติฐาน เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เชิงบวกจะมีพฤติกรรม

ความมั่นใจในตนเองของเด็กปฐมวัยที่สูงขึ้น สรุปได้ว่า การวิจัยครั้งนี้พิสูจน์ให้เห็นว่า การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้เชิงบวกสามารถพัฒนาความมั่นใจในตนเองของเด็กปฐมวัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผ่านการจัดกิจกรรมที่เป็นระบบใช้หลักการเรียนรู้ที่เหมาะสม และสร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยทางจิตใจ ผลการวิจัยสอดคล้องกับสมมติฐาน โดยเด็กมีการพัฒนาความมั่นใจในตนเองเพิ่มขึ้นในทุกด้าน ซึ่งจะเป็นรากฐานสำคัญสำหรับการเรียนรู้และการพัฒนาในอนาคต

คำสำคัญ: เด็กปฐมวัย; ความมั่นใจในตนเอง; การจัดประสบการณ์การเรียนรู้เชิงบวก

1. บทนำ

การจัดการเรียนการสอนในระดับปฐมวัยเป็นช่วงวัยที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นช่วงที่เด็กมีพัฒนาการทุกด้านอย่างรวดเร็ว เด็กปฐมวัยจึงเป็นวัยที่ควรได้รับการพัฒนาอย่างครบถ้วนทุกด้าน การจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยมีจุดมุ่งหมายหลักเพื่อพัฒนาเด็กโดยรวมทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์สังคม และ สติปัญญา โดยยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยจะจัดในรูปแบบกิจกรรมบูรณาการผ่านการเล่นที่สนองความต้องการ ความสนใจ ความแตกต่างระหว่างบุคคล และบริบททางสังคมที่เด็กอาศัย การพัฒนาอารมณ์จิตใจและการพัฒนาสังคมนิสัย โดยเฉพาะการพัฒนาสังคมนิสัยเพื่อให้เด็กมีลักษณะนิสัยที่ดี แสดงออกอย่างเหมาะสมและสามารถร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

การส่งเสริมความมั่นใจในตนเองของเด็กปฐมวัย ไม่อาจบอกกล่าวหรือบอกสอนได้ด้วยคำพูดเพียงแค่ออย่างเดียว การปฏิบัติของครูที่แสดงต่อเด็กและการจัดประสบการณ์ในแต่ละวันก็มีความสำคัญ ดังนั้นจึงควรมีการส่งเสริมและพัฒนาบุคลิกภาพเพื่อให้เกิดความมั่นใจในตนเอง การพัฒนาความมั่นใจในตนเองของเด็กปฐมวัยเกิดจากประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมที่เด็กได้รับ (Erikson, 1963; Maslow, 1970) อาจกล่าวได้ว่าถ้าประสบการณ์ที่เด็กได้รับนั้น สามารถช่วยส่งเสริมให้เด็กมีความคิดที่ดีเกี่ยวกับตนเอง จนกระทั่งเห็นว่าตนเป็นคน มีคุณค่าเป็นที่ยอมรับของคนอื่น ทำให้เด็กจะกล้าคิด กล้าทำ กล้าแสดงออกและตัดสินใจในสิ่งที่ถูกต้องได้ด้วยตนเอง ซึ่งความเชื่อมั่นในตนเองนั้นประกอบด้วยการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม ความภาคภูมิใจในตนเองและการกล้าแสดงออก (ทัศนียา บัวภา, 2554) การเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเองให้กับเด็กปฐมวัย ควรจัดประสบการณ์ที่เปิดกว้างให้เด็กได้ทดลองอย่างอิสระ ทำกิจกรรมด้วยความสนุกสนาน และต้องคำนึงถึงธรรมชาติการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย การรู้จักการปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อม ผู้ปกครองที่อยู่ใกล้ชิด ได้แก่ พ่อแม่ ครู ผู้เลี้ยงดู ควรส่งเสริมความเชื่อมั่นในตนเอง โดยการแสดงพฤติกรรมการยอมรับความรู้สึก ความคิดเห็นและการให้กำลังใจ การให้คำชมเชยในทางที่ถูกต้องและเหมาะสมกับเหตุการณ์ ช่วยทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ที่ดี ส่งผลต่อความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยจนสามารถพัฒนาเป็นบุคลิกภาพเฉพาะของตนเอง (ทิพย์อักษร พุทธสริน, 2567) นอกจากนี้

การส่งเสริมความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยยังสามารถเสริมสร้างผ่านกิจกรรมที่หลากหลายและสร้างความสนุกสนานในการเรียนรู้ให้กับเด็ก

การจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ บรรยากาศการเรียนการสอนมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นอย่างมาก บรรยากาศที่ดีหรือบรรยากาศเชิงบวกจะส่งเสริมให้ผู้เรียนมีสุขภาพจิตที่ดี มีความตั้งใจใช้เวลาในการเรียนอย่างเต็มที่ ในทางกลับกันบรรยากาศที่ไม่เหมาะสม ซึ่งจะเป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ ส่งผลทำให้ผู้เรียนไม่สนใจและอาจมีอคติที่ไม่ดีต่อผู้สอน กระทรวงศึกษาธิการ (2560) กล่าวไว้ว่า การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนรู้ และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และเกิดความรอบรู้ รวมทั้งนำการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ หรือผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมๆ กัน จากสื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้ประเภทต่างๆ ยังเป็นบรรยากาศห้องเรียนเชิงบวกหรือบรรยากาศแห่งความสุข การส่งเสริมทักษะการเรียนรู้จะประกอบด้วย ความเข้าใจในตัวผู้เรียนและการพัฒนาทักษะที่จำเป็นของผู้เรียนที่สอดคล้องกัน ทั้งนี้การจัดบรรยากาศห้องเรียนเชิงบวก ต้องอาศัยบรรยากาศทางกายภาพซึ่งเป็นสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และบรรยากาศทางจิตวิทยาซึ่งเป็นความรู้สึก ความคิด และพฤติกรรมผู้เรียน (พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์, 2561)

จากความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยได้ทำการประเมินความมั่นใจในตนเองของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาล 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568 โรงเรียนสาธิต แผนกปฐมวัย คณะครุศาสตร์และการพัฒนามนุษย์ พบว่า ความมั่นใจในตนเองของเด็กอยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำและควรได้รับการพัฒนาเพื่อสอดคล้องกับพฤติกรรมที่คาดหวังของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษา การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้เชิงบวกเพื่อพัฒนาความมั่นใจในตนเองของเด็กปฐมวัย งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้เชิงบวกเพื่อพัฒนาความมั่นใจในตนเองของเด็กปฐมวัย ผลการวิจัยนี้เป็นแนวทางในการพัฒนาความมั่นใจในตนเองของเด็กปฐมวัย และเป็นประโยชน์แก่ครูและนักวิชาการที่สนใจนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

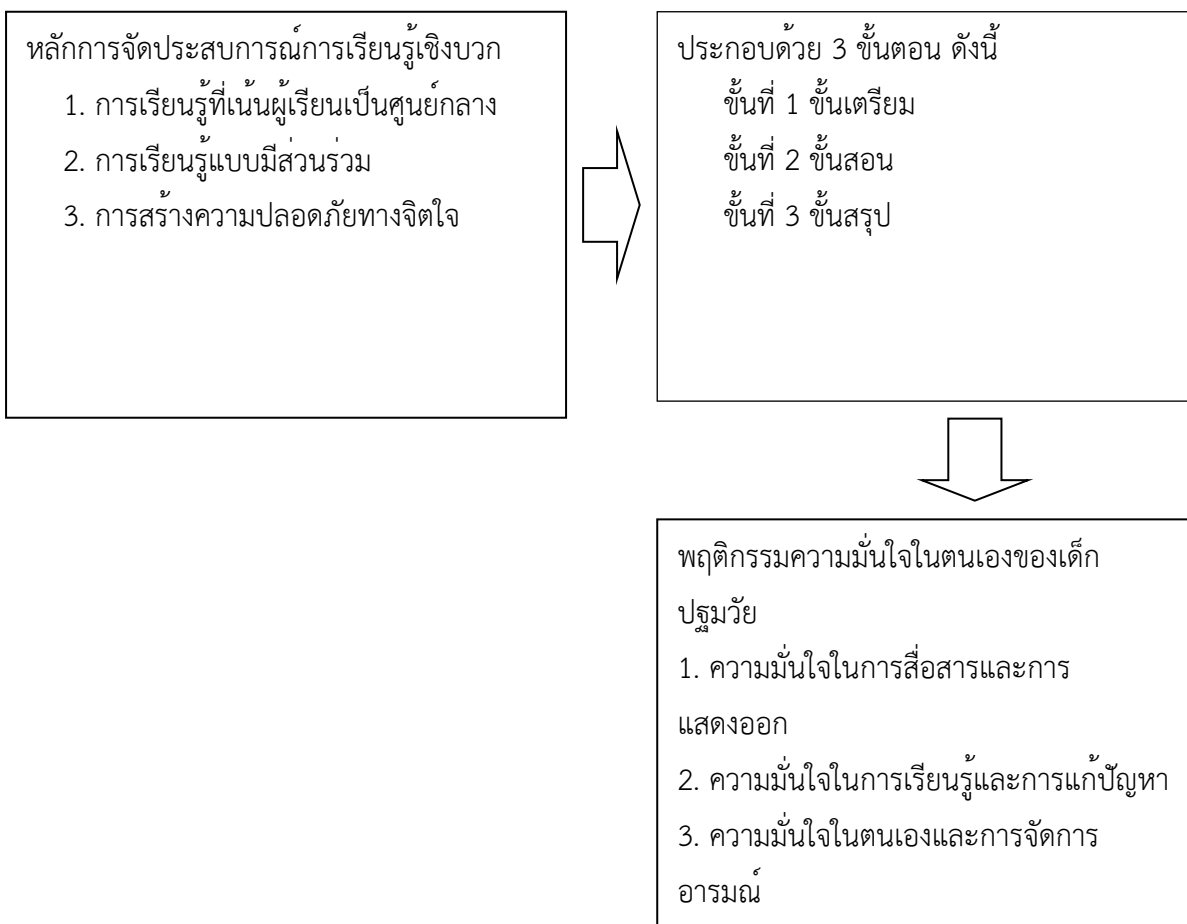
ศึกษาผลของการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้เชิงบวกเพื่อพัฒนาความมั่นใจในตนเองของเด็กปฐมวัย

3. สมมติฐานการวิจัย

เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เชิงบวกจะมีพฤติกรรมความมั่นใจในตนเองของเด็กปฐมวัยที่สูงขึ้น

4. กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยสังเคราะห์พฤติกรรมความมั่นใจในตนเองของเด็กปฐมวัยที่สอดคล้องกับพฤติกรรมที่คาดหวังของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) ที่ต้องการให้เกิดกับเด็กปฐมวัยวัยอายุ 3-4 ปี นำมากำหนดเป็นเนื้อหาสำคัญ เพื่อเตรียมความพร้อมด้านพฤติกรรมความมั่นใจในตนเองของเด็กปฐมวัย ดังนี้ 1. ความมั่นใจในการสื่อสารและการแสดงออก หมายถึง การสื่อสารด้วยวาจา การแสดงออกและการแสดงความคิดเห็น การสร้างปฏิสัมพันธ์ทางสังคม 2. ความมั่นใจในการเรียนรู้และการแก้ปัญหา หมายถึง ทักษะคิดต่อการเรียนรู้สิ่งใหม่ การแสดงความอดทน ไม่ยอมแพ้ ความคิดริเริ่มและการแก้ปัญหา 3. ความมั่นใจในตนเองและการจัดการอารมณ์ หมายถึง การรู้จักและยอมรับตนเอง การจัดการอารมณ์และความเครียด ความเป็นอิสระและการดูแลตนเอง โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมความมั่นใจในตนเองของเด็กปฐมวัย ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และได้กำหนดหลักการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เชิงบวก ได้แก่ 1. การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง 2. การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม 3. การสร้างความปลอดภัยทางจิตใจ กรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

5. วิธีการวิจัย

5.1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ คือ เด็กปฐมวัยชาย - หญิง อายุระหว่าง 3-4 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568 โรงเรียนสาธิต แผนกปฐมวัย คณะครุศาสตร์และการพัฒนามนุษย์ ทั้งหมดจำนวน 3 ห้องเรียน จำนวน 53 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ คือ เด็กปฐมวัยชาย - หญิง อายุระหว่าง 3-4 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาล 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568 โรงเรียนสาธิต แผนกปฐมวัย คณะครุศาสตร์และการพัฒนามนุษย์ จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 16 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

5.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ มีเครื่องมือในการวิจัย ดังนี้

5.2.1 แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เชิงบวก จำนวน 24 แผน

5.2.2 แบบสังเกตพฤติกรรมความมั่นใจในตนเองของเด็กปฐมวัย

5.3 การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

5.3.1 ขั้นตอนการสร้างแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เชิงบวก

5.3.1.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการ และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เชิงบวก (Bandura, 1997; Gardner, 2001)

5.3.1.2 ดำเนินการเลือกกิจกรรมและเนื้อหาสอดคล้องกับแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เชิงบวก

5.3.1.3 สร้างแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เชิงบวก โดยการคัดเลือกกิจกรรมที่เหมาะสมกับพฤติกรรมความมั่นใจในตนเองของเด็กปฐมวัย โดยกำหนดรูปแบบการจัดประสบการณ์ ประกอบด้วย ชื่อกิจกรรม จุดประสงค์ สื่อ ขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรม ดังนี้

ตาราง 1 แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เชิงบวก

สัปดาห์	แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เชิงบวก		
	วันจันทร์	วันพุธ	วันศุกร์
1	สวัสดี...ฉันคือใคร	เสียงใสของฉัน	เรื่องเล่าสุดพิเศษ
2	นักสำรวจตัวจิ๋ว	ฉันทำได้	ไม่เป็นไร ลองใหม่
3	ดูแลตัวเองเก่ง	เลือกได้เองนะ	ขอบเขตของฉัน
4	อารมณ์สีสวย	ภูมิใจในตัวฉัน	คิดแล้วทำ
5	กายแข็งแรง ใจมั่นใจ	เก่งดูแลสุขภาพ	รู้ขีดความสามารถ

สัปดาห์	แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เชิงบวก		
	วันจันทร์	วันพุธ	วันศุกร์
6	ศิลปินน้อยมือทอง	โลกแห่งจินตนาการ	ไอเดียเจ๋งๆ ของฉัน
7	เป็นผู้นำได้	แบ่งปันความรู้	ร่วมแรงร่วมใจ
8	มอยยอนเส้นทาง	โชว์ความเก่งกาจ	ฉลองความสำเร็จ

5.3.1.4 นำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เชิงบวก เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจพิจารณาหาความสอดคล้องของจุดประสงค์ เนื้อหาการดำเนินกิจกรรม สื่อในการจัดกิจกรรมและการประเมินผล

5.3.1.5 ปรับปรุงแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เชิงบวกตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญตรงกัน 2 ใน 3 ท่าน โดยปรับปรุงการใช้คำถามให้สอดคล้องกับความเข้าใจเด็กให้มากขึ้น เพื่อให้มีความสมบูรณ์ของภาษาและดูใกล้ชิดกับเด็กมากยิ่งขึ้น โดยค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างพฤติกรรมกับจุดประสงค์ (IOC) มีค่าเท่ากับ 1.00

5.3.2 ขั้นตอนการสร้างแบบสังเกตพฤติกรรมความมั่นใจในตนเองของเด็กปฐมวัย

5.3.2.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการ และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสังเกตพฤติกรรมความมั่นใจในตนเองของเด็กปฐมวัย (ทิพย์อักษร พุทธสริน, 2567; เพชรนรี อวยพร และคณะ, 2565; Erikson, 1963; Maslow, 1970) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

5.3.2.2 สร้างแบบสังเกตพฤติกรรมความมั่นใจในตนเองของเด็กปฐมวัย ซึ่งเป็นแบบบันทึกพฤติกรรมของเด็กปฐมวัย แบ่งเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1. ความมั่นใจในการสื่อสารและการแสดงออก หมายถึง การสื่อสารด้วยวาจา การแสดงออกและการแสดงความคิดเห็น การสร้างปฏิสัมพันธ์ทางสังคม
2. ความมั่นใจในการเรียนรู้และการแก้ปัญหา หมายถึง ทักษะคิดต่อการเรียนรู้สิ่งใหม่ การแสดงความคิดเห็น ไม่ยอมแพ้ ความคิดริเริ่มและการแก้ปัญหา
3. ความมั่นใจในตนเองและการจัดการอารมณ์ หมายถึง การรู้จักและยอมรับตนเอง การจัดการอารมณ์และความเครียด ความเป็นอิสระและการดูแลตนเอง

กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับ 1 หมายถึง เด็กไม่สามารถปฏิบัติได้

ระดับ 2 หมายถึง เด็กสามารถปฏิบัติได้คำแนะนำ

ระดับ 3 หมายถึง เด็กสามารถปฏิบัติได้เอง

เกณฑ์การแปลผล โดยการนำผลคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย โดยมีเกณฑ์การแปลความจากสูตร (Best, 1977) ดังนี้

ระดับแปลผล 1.00–1.66 แปลความหมาย ระดับน้อย

ระดับแปลผล 1.67–2.33 แปลความหมาย ระดับปานกลาง

ระดับแปลผล 2.34–3.00 แปลความหมาย ระดับมาก

สูตรการหาอันตรภาคชั้น = (ค่าสูงสุด-ค่าต่ำสุด)/(จำนวนชั้นที่ต้องการ)

ผู้วิจัยได้กำหนดชั้นที่ต้องการเป็น 3 ชั้น จะได้ค่าเฉลี่ย ดังนี้

$$\text{อันตรภาคชั้น} = (3-1)/(3) = 0.66$$

5.3.2.3 นำแบบสังเกตพฤติกรรมความมั่นใจในตนเองของเด็กปฐมวัย ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหาและความเหมาะสมของแบบสังเกต

5.3.2.4 ปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญที่สอดคล้องกันอย่างน้อย 2 ใน 3 ท่าน โดยค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างพฤติกรรมกับจุดประสงค์ (IOC) มีค่าเท่ากับ 1.00

5.4 แบบแผนการทดลองและวิธีดำเนินงานวิจัย

5.4.1 แบบแผนการทดลอง

แบบแผนการทดลองครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (Quasi Design) ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองโดยอาศัยการวิจัยแบบ One - Group Pretest -Posttest Design มาปรับใช้ให้เหมาะสมกับงานวิจัย ดังตาราง 2

ตาราง 2 แผนการทดลอง

กลุ่ม	ประเมิน	ทดลอง	ประเมิน
ทดลอง	T ₁	X ₁ -X ₈	T ₂

เมื่อ T₁ แทน แบบสังเกตพฤติกรรมความมั่นใจในตนเองของเด็กปฐมวัย ก่อนทดลอง
X₁-X₈ แทน แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เชิงบวก
T₂ แทน แบบสังเกตพฤติกรรมความมั่นใจในตนเองของเด็กปฐมวัย หลังทดลอง

5.4.2 วิธีดำเนินงานวิจัย

การทดลองครั้งนี้ดำเนินการในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568 ทำการทดลองในระยะเวลา 8 สัปดาห์ ในช่วงกิจกรรมเสริมประสบการณ์ สัปดาห์ละ 3 วัน ได้แก่ วันจันทร์ วันพุธ วันศุกร์ วันละ 30 นาที ช่วงเวลา 09.00-09.30 น. รวมทั้งสิ้น 24 วัน ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

5.4.2.1 สร้างความคุ้นเคยกับเด็กทำเป็นกลุ่มตัวอย่างในห้องเรียน เป็นระยะเวลา 1 สัปดาห์

5.4.2.2 จัดเตรียมสภาพแวดล้อมภายในสถานที่ที่ทำการทดลองให้เหมาะสม

5.4.2.3 ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยทำการสังเกตพฤติกรรมความมั่นใจในตนเองของเด็กปฐมวัย โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมความมั่นใจในตนเองของเด็กปฐมวัย ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นก่อนทดลอง กับกลุ่มตัวอย่าง 16 คน เป็นระยะเวลา 1 สัปดาห์ วันละ 30 นาที

5.4.2.4 ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยดำเนินการทดลอง โดยใช้แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เชิงบวกจำนวน 24 แผน ทำการทดลองในระยะเวลา 8 สัปดาห์ ในช่วงกิจกรรมเสริมประสบการณ์ สัปดาห์ละ 3 วัน ได้แก่ วันจันทร์ วันพุธ วันศุกร์ วันละ 30 นาที ช่วงเวลา 09.00-09.30 น. รวมทั้งสิ้น 24 วัน โดยประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียม ขั้นที่ 2 ขั้นสอน ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

5.4.2.5 เมื่อครบ 8 สัปดาห์ ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยทำการสังเกตพฤติกรรมความมั่นใจในตนเองของเด็กปฐมวัย โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมความมั่นใจในตนเองของเด็กปฐมวัย ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นหลังทดลอง กับกลุ่มตัวอย่าง 16 คน เป็นระยะเวลา 1 สัปดาห์ วันละ 30 นาที

5.4.2.6 นำข้อมูลที่ได้จากแบบสังเกตฯ มาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติต่อไป

5.5 การวิเคราะห์ข้อมูล ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

6. ผลการวิจัย

การศึกษาผลของการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้เชิงบวกเพื่อพัฒนาความมั่นใจในตนเองของเด็กปฐมวัย โดยการวิเคราะห์ข้อมูล ค่าคะแนนเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐานก่อน-หลังการทดลอง ดังตาราง 3

ตาราง 3 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพฤติกรรมความมั่นใจในตนเองของเด็กปฐมวัย ก่อน-หลังการทดลอง

พฤติกรรมความมั่นใจในตนเองของเด็กปฐมวัย	n	ก่อน		แปลผล ระดับ	หลัง		แปลผล ระดับ
		M	SD		M	SD	
1. ความมั่นใจในการสื่อสารและการแสดงออก							
1.1 การสื่อสารด้วยวาจา	16	1.50	0.52	น้อย	2.38	0.50	มาก

พฤติกรรมความมั่นใจในตนเองของเด็กปฐมวัย	n	ก่อน		แปลผล ระดับ	หลัง		แปลผล ระดับ
		M	SD		M	SD	
1.2 การแสดงออกและการแสดงความคิดเห็น	16	1.69	0.48	ปานกลาง	2.69	0.48	มาก
1.3 การสร้างปฏิสัมพันธ์ทางสังคม	16	1.56	0.51	น้อย	2.38	0.50	มาก
2. ความมั่นใจในการเรียนรู้และการแก้ปัญหา							
2.1 ทักษะคิดต่อการเรียนรู้สิ่งใหม่	16	1.38	0.50	น้อย	2.69	0.48	มาก
2.2 การแสดงความคิดเห็น ไม่ยอมแพ้	16	1.69	0.48	ปานกลาง	2.69	0.48	มาก
2.3 ความคิดริเริ่มและการแก้ปัญหา	16	1.50	0.52	น้อย	2.38	0.50	มาก
3. ความมั่นใจในตนเองและการจัดการอารมณ์							
3.1 การรู้จักและยอมรับตนเอง	16	1.44	0.51	น้อย	2.38	0.50	มาก
3.2 การจัดการอารมณ์และความเครียด	16	1.50	0.52	น้อย	2.44	0.51	มาก
3.3 ความเป็นอิสระและการดูแลตนเอง	16	1.56	0.51	น้อย	2.63	0.50	มาก
รวมค่าเฉลี่ยการประเมินทั้ง 3 ด้าน	16	1.53	0.50	น้อย	2.51	0.49	มาก

ตาราง 3 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพฤติกรรมความมั่นใจในตนเองของเด็กปฐมวัย ก่อน-หลังการทดลอง พบว่า มีรายละเอียดประเมินก่อนการทดลอง ดังนี้ 1. ความมั่นใจในการสื่อสารและการแสดงออก 1.1 การสื่อสารด้วยวาจา ค่าเฉลี่ย ($M=1.50$, $SD=0.52$) อยู่ในระดับน้อย 1.2 การแสดงออกและการแสดงความคิดเห็น ค่าเฉลี่ย ($M=1.69$, $SD=0.48$) อยู่ในระดับปานกลาง 1.3 การสร้างปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ค่าเฉลี่ย ($M=1.56$, $SD=0.51$) อยู่ในระดับน้อย 2. ความมั่นใจในการเรียนรู้และการแก้ปัญหา 2.1 ทักษะคิดต่อการเรียนรู้สิ่งใหม่ ค่าเฉลี่ย ($M=1.38$, $SD=0.50$) อยู่ในระดับน้อย 2.2 การแสดงความคิดเห็น ไม่ยอมแพ้ ค่าเฉลี่ย ($M=1.69$, $SD=0.48$) อยู่ในระดับปานกลาง 2.3 ความคิดริเริ่มและการแก้ปัญหา ค่าเฉลี่ย ($M=1.50$, $SD=0.52$) อยู่ในระดับน้อย 3. ความมั่นใจในตนเองและการจัดการอารมณ์ 3.1 การรู้จักและยอมรับตนเอง ค่าเฉลี่ย ($M=1.44$, $SD=0.51$) อยู่ในระดับน้อย 3.2 การจัดการอารมณ์และความเครียด ค่าเฉลี่ย ($M=1.50$, $SD=0.52$) อยู่ในระดับปานกลาง 3.3 ความเป็นอิสระและการดูแลตนเอง ค่าเฉลี่ย ($M=1.56$, $SD=0.51$) อยู่ในระดับน้อย รวมค่าเฉลี่ยก่อนการทดลองผลประเมินทั้ง 3 ด้าน ค่าเฉลี่ย ($M=1.53$, $SD=0.50$) อยู่ในระดับน้อย มีรายละเอียดประเมินหลังการทดลอง ดังนี้ 1. ความมั่นใจในการสื่อสารและการแสดงออก 1.1 การสื่อสารด้วยวาจา ค่าเฉลี่ย ($M=2.38$, $SD=0.50$) อยู่ในระดับมาก 1.2 การแสดงออกและการแสดงความคิดเห็น ค่าเฉลี่ย ($M=2.69$, $SD=0.48$) อยู่ในระดับมาก 1.3 การสร้างปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ค่าเฉลี่ย ($M=2.38$, $SD=0.50$) อยู่ในระดับมาก 2. ความมั่นใจ

ในการเรียนรู้และการแก้ปัญหา 2.1 ทักษะคิดต่อการเรียนรู้สิ่งใหม่ ค่าเฉลี่ย ($M=2.69, D=0.48$) อยู่ในระดับมาก 2.2 การแสดงความคิดเห็น ไม่ยอมแพ้ ค่าเฉลี่ย ($M=2.69, SD=0.48$) อยู่ในระดับมาก 2.3 ความคิดริเริ่มและการแก้ปัญหา ค่าเฉลี่ย ($M=2.38, SD=0.50$) ในระดับมาก 3. ความมั่นใจในตนเองและการจัดการอารมณ์ 3.1 การรู้จักและยอมรับตนเอง ค่าเฉลี่ย ($M=2.38, SD=0.50$) อยู่ในระดับมาก 3.2 การจัดการอารมณ์และความเครียด ค่าเฉลี่ย ($M=2.4, SD=0.51$) อยู่ในระดับมาก 3.3 ความเป็นอิสระและการดูแลตนเอง ค่าเฉลี่ย ($M=2.63, SD=0.50$) อยู่ในระดับมาก รวมค่าเฉลี่ยหลังการทดลองผลประเมินทั้ง 3 ด้าน ค่าเฉลี่ย ($M=2.51, SD=0.49$) อยู่ในระดับมาก

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล กลุ่มตัวอย่างจำนวน 16 คน ก่อนการทดลองผลรวมค่าเฉลี่ยผลประเมินทั้ง 3 ด้าน ค่าเฉลี่ย ($M=1.53, SD=0.50$) อยู่ในระดับน้อย และหลังการทดลองมีค่าเฉลี่ย ($M=2.51, SD=0.49$) อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับสมมุติฐาน เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เชิงบวกจะมีพฤติกรรมความมั่นใจในตนเองของเด็กปฐมวัยที่สูงขึ้น

7. อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้เชิงบวกเพื่อพัฒนาความมั่นใจในตนเองของเด็กปฐมวัย เป็นการศึกษาผลของการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้เชิงบวกเพื่อพัฒนาความมั่นใจในตนเองของเด็กปฐมวัย อภิปรายผลดังนี้

1. ด้านความมั่นใจในการสื่อสารและการแสดงออก ผลการวิจัย พฤติกรรมทั้ง 3 ด้าน มีการพัฒนาอย่างชัดเจน โดยการแสดงออกและการแสดงความคิดเห็นมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ตามด้วยการสร้างปฏิสัมพันธ์ทางสังคม และการสื่อสารด้วยวาจา ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึมของ Vygotsky (1978) ที่เน้นความสำคัญของปฏิสัมพันธ์ทางสังคมในการเรียนรู้ และแนวคิดของ Bandura (1997) เกี่ยวกับการเรียนรู้จากสังคม (Social Learning Theory) ระบุว่าเด็กเรียนรู้และพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเองผ่านการสังเกตและเลียนแบบพฤติกรรมจากผู้อื่น การที่เด็กแสดงการพัฒนาในการแสดงความคิดเห็นมากที่สุดแสดงให้เห็นว่า หลักการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ที่นำมาใช้ในการจัดกิจกรรม ส่งผลให้เด็กรู้สึกว่าคุณค่าของตนเองได้รับการยอมรับ สอดคล้องกับทฤษฎีการกำหนดตนเอง (Self-Determination Theory) ของ Deci & Ryan (2000) ที่เน้นความต้องการพื้นฐานด้านความเป็นอิสระ (Autonomy) เช่น กิจกรรมสวัสดี...ฉันคือใคร และเรื่องเล่าสุดพิเศษช่วยสร้างโอกาสให้เด็กได้แสดงออกอย่างอิสระ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทศณียา บัวภา (2554) พบว่า การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เปิดกว้างและให้เด็กได้ทดลองทำสิ่งต่าง ๆ อย่างอิสระช่วยเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเอง

2. ด้านความมั่นใจในการเรียนรู้และการแก้ปัญหา ผลการวิจัย พฤติกรรมทั้ง 3 ด้าน มีการพัฒนาในระดับที่ใกล้เคียงกัน โดยทักษะคิดต่อการเรียนรู้สิ่งใหม่และความคิดริเริ่มและการแก้ปัญหามีค่าเฉลี่ยสูงสุด ตามด้วยการ

แสดงความอดทน ไม่ยอมแพ้ การพัฒนาในด้านนี้สะท้อนถึงประสิทธิผลของ หลักการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม และการจัดกิจกรรมที่ให้ได้ทดลองผิดลองถูก เช่น กิจกรรมนักสำรวจตัวจิ๋ว ฉันทาได้ และไม่เป็นไร ลองใหม่ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีจิตวิทยาเชิงบวก (Positive Psychology) ของ Seligman (2011) ที่เน้นการมองความผิดพลาดเป็นโอกาสในการเรียนรู้ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ Dweck (2006) เกี่ยวกับ Growth Mindset พบว่า เด็กที่ได้รับการส่งเสริมให้มองการเรียนรู้เป็นกระบวนการพัฒนาจะมีความยืดหยุ่นและความอดทนในการเรียนรู้น่าขึ้น การที่เด็กพัฒนาความคิดริเริ่มและการแก้ปัญหาได้ดี แสดงให้เห็นถึงประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมแบบ Problem-Based Learning ที่ส่งเสริมให้เด็กคิดและหาทางออกด้วยตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภิญญาพัชญ์ ภูวงศ์ (2561) พบว่า การจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กแก้ปัญหาเองช่วยพัฒนาความมั่นใจในความสามารถของตนเอง

3. ด้านความมั่นใจในตนเองและการจัดการอารมณ์ ผลการวิจัย พฤติกรรมทั้ง 3 ด้าน การรู้จักและยอมรับตนเองมีการพัฒนาสูงสุด ตามด้วยความเป็นอิสระและการดูแลตนเอง และการจัดการอารมณ์และความเครียด ผลการวิจัยสะท้อนถึงความสำเร็จของ หลักการสร้างความปลอดภัยทางจิตใจที่นำมาใช้ในการจัดกิจกรรม ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของ Maslow (1970) เกี่ยวกับลำดับขั้นความต้องการ (Hierarchy of Needs) ที่เด็กต้องรู้สึกปลอดภัยก่อนจึงจะสามารถพัฒนาการเห็นคุณค่าในตนเองได้ เช่น กิจกรรมภูมิใจในตัวฉัน อารมณ์ดีสวย และดูแลตัวเองเก่ง ช่วยให้เด็กได้เรียนรู้เกี่ยวกับตนเองและพัฒนาทักษะการจัดการอารมณ์ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดความฉลาดทางอารมณ์ (Emotional Intelligence) ของ Goleman (1995) การที่เด็กพัฒนาการจัดการอารมณ์ได้ดีขึ้น แม้จะเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในกลุ่มนี้ แต่ก็ยังถือว่าอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทิพย์อักษร พุทธสริน (2567) พบว่า การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นการยอมรับความรู้สึกและการให้กำลังใจช่วยพัฒนาการจัดการอารมณ์ของเด็กปฐมวัย

สรุปผลการวิจัย การจัดบรรยากาศการเรียนรู้เชิงบวกที่เน้นความอบอุ่น ความปลอดภัยทางอารมณ์ การให้แรงเสริมทางบวก การเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความคิดเห็น และการยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล ส่งผลให้เด็กปฐมวัยมีระดับความมั่นใจในตนเองสูงขึ้นอย่างชัดเจนในทั้ง 3 ด้าน ในด้านความมั่นใจในการสื่อสารและการแสดงออก เด็กกล้าแสดงความคิดเห็น กล้าตอบคำถาม และมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มมากขึ้น ด้านความมั่นใจในการเรียนรู้และการแก้ปัญหา เด็กแสดงพฤติกรรมลองผิดลองถูก กล้าตัดสินใจ และสามารถเผชิญสถานการณ์ใหม่ ๆ ได้ดีขึ้น และด้านความมั่นใจในตนเองและการจัดการอารมณ์ เด็กสามารถควบคุมอารมณ์แสดงออกอย่างเหมาะสม และมีทัศนคติที่ดีต่อตนเอง โดยสรุป การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้เชิงบวกเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยส่งเสริมความมั่นใจในตนเองของเด็กปฐมวัยอย่างรอบด้าน ทั้งด้านสังคม อารมณ์ และสติปัญญา อีกทั้งยังเป็นแนวทางสำคัญสำหรับครูในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาเด็กอย่างยั่งยืน

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

8.1.1 ควรจัดสภาพแวดล้อมห้องเรียนให้อบอุ่น ปลอดภัย และเต็มไปด้วยความเข้าใจ ใช้คำพูด น้ำเสียง และท่าทางที่แสดงการยอมรับและให้กำลังใจ หลีกเลี่ยงการเปรียบเทียบเด็กกับผู้อื่น และมุ่งเน้นการพัฒนาตนเองของแต่ละคน

8.1.2 ควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ควรออกแบบกิจกรรมที่让孩子ได้มีส่วนร่วมและแสดงออกอย่างอิสระ จัดกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อรองรับความแตกต่างของเด็กแต่ละคน ให้โอกาสเด็กในการเลือก ตัดสินใจ และแก้ปัญหาด้วยตนเอง

8.1.3 ควรตั้งใจฟังเมื่อเด็กพูดหรือแสดงความคิดเห็น ถามคำถามเปิดที่กระตุ้นให้เด็กคิดและแสดงออก ให้ข้อมูลย้อนกลับที่สร้างสรรค์และเป็นประโยชน์ สร้างโอกาสให้เด็กได้เรียนรู้จากความผิดพลาดโดยไม่รู้สึกกลัว

8.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

8.2.1 ควรมีการขยายกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างที่มีขนาดใหญ่ขึ้นเพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือ และศึกษาเด็กในช่วงอายุที่แตกต่างกัน เช่น 2-3 ปี, 4-5 ปี เพื่อเปรียบเทียบผล

8.2.2 ควรมีศึกษากับเด็กในสภาพแวดล้อมที่หลากหลาย เช่น เขตเมือง ชนบท โรงเรียนเอกชน รัฐ

8.2.3 ควรการวิจัยแบบมีกลุ่มควบคุม (Control Group) เพื่อเปรียบเทียบผลอย่างชัดเจน และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ที่มีผลต่อความมั่นใจในตนเอง

9. บทสรุป

การวิจัยครั้งนี้พิสูจน์ให้เห็นว่า การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้เชิงบวกสามารถพัฒนาความมั่นใจในตนเองของเด็กปฐมวัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผ่านการจัดกิจกรรมที่เป็นระบบใช้หลักการเรียนรู้ที่เหมาะสม และสร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยทางจิตใจ ผลการวิจัยสอดคล้องกับสมมติฐาน โดยเด็กมีการพัฒนาความมั่นใจในตนเองเพิ่มขึ้นในทุกด้าน ซึ่งจะเป็นรากฐานสำคัญสำหรับการเรียนรู้และการพัฒนาในอนาคต

11. เอกสารอ้างอิง

Bandura, A. (1997). *Self-efficacy: The exercise of control*. W. H. Freeman and Company.

Best, J. W. (1977). *Research in education*. Prentice Hall.

Deci, E. L., & Ryan, R. M. (2000). The "what" and "why" of goal pursuits: Human needs and the self-determination of behavior. *Psychological Inquiry*, 11(4), 227–268.

https://doi.org/10.1207/S15327965PLI1104_01

- Dweck, C. S. (2006). *Mindset: The new psychology of success*. Random House.
- Erikson, E. H. (1963). *Childhood and society* (2nd ed.). W. W. Norton & Company.
- Gardner, H. (2001). *Frames of mind: The theory of multiple intelligences* (2nd ed.). Basic Books.
- Goleman, D. (1995). *Emotional intelligence: Why it matters more than IQ*. Bantam Books.
- Maslow, A. H. (1970). *Motivation and personality* (2nd ed.). Harper & Row.
- Seligman, M. E. P. (2011). *Flourish: A visionary new understanding of happiness and well-being*. Free Press.
- Vygotsky, L. S. (1978). *Mind in society: The development of higher psychological processes*. Harvard University Press.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560*. สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- ทิพย์อักษร พุทธสริน. (2567, 22 มีนาคม). *การศึกษาความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยโดยใช้วรรณกรรมและนิทานสร้างสรรค์* [เอกสารนำเสนอ]. การประชุมวิชาการระดับชาติ ราชภัฏเลยวิชาการ ครั้งที่ 10: วิจัยและนวัตกรรมเพื่อการพัฒนา Soft Power ท้องถิ่น สู่การสร้างสรรค์ระดับสากล, มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย. <https://conference.lru.ac.th/>
- ทัศนียา บัวภา. (2554). *การเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบเด็กนักวิจัย* [ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์. (2561). *การเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลังกับ PLC เพื่อการพัฒนา*. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เพชรนรี อวยพร, อัญชลี ไสยวรรณ, และจินตนา สุขสำราญ. (2565). ผลของการจัดกิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติที่มีต่อพฤติกรรมความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย โรงเรียนวัดปรมัยยิกาวาส (แสนสวัสดีวิทยาการ) จังหวัดนนทบุรี. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ*, 11(2), 56–63. <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/NBU>
- ภิญญาพัชญ์ ภูวงศ์. (2561). *การศึกษาความสามารถในการแก้ปัญหาและความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยด้วยการจัดประสบการณ์โดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ร่วมกับการละเล่นพื้นบ้านไทย*. *วารสารนวัตกรรมและวิทยาการการเรียนรู้*, 11(1), 109–118. <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/EDGKKUJ/article/view/112968/87914>